

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Daniel Pettersson
Enhetschef, Översiktlig planering
daniel.pettersson@enkoping.se

Remiss Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län för planperioden 2026-2037 – Yttrande

Enköpings kommun har av Region Uppsala beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län. Vi tackar för möjligheten och ber att få avge följande yttrande.

Övergripande synpunkter

Kommunen anser att länsplanen på ett korrekt sätt beskriver länets förutsättningar och utmaningar. Dock anser vi att planen har ett tydligt Uppsala och norduppländskt fokus och menar att de särskilda utmaningar som de södra länsdelarna har borde få ta större plats i infrastruktur och kollektivtrafikplaneringen.

Enköpings kommun har i andra sammanhang framfört att utbyggnaden och förstärkningen av Mälarbanan och utbyggnaden till fyra spår genom Sundbyberg behöver prioriteras och Region Uppsala behöver engagera sig mer i den trafik som går på banan.

Enköpings kommun konstaterar att de namnsatta objekten ianspråkar mycket av medlen i länstransportplanen. Det gör att andra viktiga åtgärder såsom kollektivtrafikåtgärder blir nedprioriterade. Enköpings kommun ser fram emot att de namnsatta objekten i länstransportplanen under slutet av planperioden kommer att kunna avslutas och att nya objekt kan ta plats.

Vi ser risker kopplade till kostnadsutvecklingen av de namnsatta objekten och efterfrågar kontinuerliga samhällsekonomiska analyser kring dessa.

Kommunen anser att den bästa och mest kostnadseffektiva utvecklingen borde vara att satsa på tillgängligheten för oskyddade trafikanter, GC-vägar, planskilda korsningar, tillskapa pendlingsparkeringar i strategiska lägen, säkerställa tillgänglighet till hållplats och hållplatser vid viktiga målpunkter.

Mål och inriktning

Enköpings kommun anser att målen stödjer den utveckling som vi önskar se inom infrastrukturuområdet och att de stödjer de nationella transportpolitiska målen på ett bra sätt.

Vi anser dock att de målkonflikter som uppstår borde ges ett större utrymme och att avvägningarna mellan dessa borde redovisas och förklaras.

För Enköpings del handlar det specifikt om konflikten mellan mål 3 om trafiksäkerhet och mål 1.1 om att öka andelen hållbart resande. De planerade åtgärderna inom vägplanen för Riksväg 55 riskerar att försämra för Enköpings kollektivtrafikresenärer eftersom hållplatslägena, Varghällar, Östertorp och Vällinge föreslås tas bort.

Planeringsförutsättningar

Enköpings kommun anser att totalförsvarets behov och den utveckling som sker inom det området borde inkluderas som en planeringsförutsättning. De krav och behov som försvarsmakten ställer på länets infrastruktur är betydande och bör uppmärksammas. För Enköpings del handlar det framförallt om att ledningsregementet genererar en stor mängd trafikrörelser på Riksväg 55. Enköpings kommun vill hänvisa till det yttrande som Försvarsmakten avgav i samband med vägplanen för RV55.

Sedan remissversionen skickades till länets kommuner har regeringen meddelat att en NATO-bas ska etableras i Enköping. Denna etablering kommer att innebära ökade behov av transporter vilket innebär att infrastrukturen behöver dimensioneras för detta.

Kommunen anser att det är en brist att infrastrukturplaneringen inte tar tillräcklig höjd för den kommande samhällsutvecklingen som finns uttryckt i kommunernas översiktliga planering. Det riskerar att innebära att den infrastruktur som anläggs med länsplanens medel är underdimensionerad när den väl är på plats.

Åtgärdsplan

Väg 55 Enköping – Hjulstabron

Enköpings kommun anser att riksväg 55 söderut från Enköping och mot Strängnäs utgör en brist i det storregionala transportsystemet. Bristerna utgörs bland annat av vägens utformning, avsaknad av separata gång- och cykelvägar, tillgänglighet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter samt utformning hållplatser för kollektivtrafiken. Enköpings kommun vill även framföra den undermåliga kollektivtrafiken i stråket.

Vi anser att några av de åtgärder som finns beskrivna i den genomförda åtgärdsvalsstudien borde kunna genomföras som trimningsåtgärder i närtid även om de större åtgärderna så som en breddad mötesfri väg förväntas dröja åtminstone en bit in på 2030-talet.

Ny Hjulstabro

Projektet att bygga en ny Hjulstabro är oerhört angeläget. Investeringen kommer att vara en del av nationell plan och behöver prioriteras och finansieras på den nivån. Men Enköpings kommun ser gärna ett större engagemang från Region Uppsalas sida i arbetet med att lyfta fram betydelsen av den nya bron inte minst för den utökade godstrafiken till Mälarhamnarna.

Väg 55 Enköping – Litslena

Väg 55 är Uppsala läns mest trafikerade kollektivtrafikstråk och viktig för att koppla ihop Uppsala med Enköping och Håbo. Vägen spelar en viktig roll i den regionala arbetspendlingen för länet.

Enköpings kommun har i såväl samråd som granskningen framfört att vi ställer oss tveksamma till måluppfyllelsen i vägplanen. Vi anser att tillgängligheten för boende och verksamhetsutövare har nedprioriterats till förmån för ökad framkomlighet. Samtidigt är vi oroliga för att de justeringar som har gjorts i projektet innebär att de vinster som finns med ombyggnad till 2+1 väg inte kommer att bli så stora som angivet eftersom vägen används frekvent av tunga och långsamtgående fordon.

Kommunen ser det också som en uppenbar brist att förslaget inte tar höjd för den planläggning som pågår och de prognosticerade trafikvolymerna som kommer att gälla 2040. Istället utgår förslaget från det läge som gällde 2018 med schablonuppräknings för ökad trafik.

Enköpings kommun vill också upplysa om att det står att Enköpings kommun ska finansiera en gång och cykeltunnel under vägen. Halva objektet ska dock finansieras via länstransportplanen i enlighet med tidigare överenskommelser.

Arosbanan

Enköpings kommun anser att det är mycket välkommet att en förberedande studie om Arosbanan finns med i länstransportplanen. Utredningen ligger helt i linje med de intentioner om ett avsmalnat järnvägsreservat för den framtida järnvägen som vi har angivit i vår nyligen antagna översiktsplan. Enköpings kommun anser att Arosbanan utgör en felande länk i transportsystemet och därför anser vi att den färdiga järnvägen behöver byggas före 2050 när den är föreslagen. Vi vill därför att utredningen ska startas upp under den första perioden i länsplanen 2026-2029.

Väg 70

Väg 70 är en del av de utpekade nationella stråken i Uppsala län. Från Enköping använder många vägen för att pendla till Sala men även för vidare resa mot andra orter i Västmanland och Dalarna. För resenärer som ska till och från Stockholmsområdet är riksväg 70 en av de vanligaste vägarna för de med start- eller slutmål i Dalarna.

Längs vägen finns det ett antal felande länkar i cykeltrafiken och säkerheten för oskyddade trafikanter skulle behov åtgärdas. Det saknas också cykelparkeringsmöjligheter i anslutning till befintliga hållplatslägen.

Enköpings kommun ser gärna att behoven av åtgärder utreds närmare och att medlen för trimningsåtgärder borde kunna användas för åtgärder under planperioden.

GC-Väg Örsundsbro – Alstabadet

Sedan ett antal år har Enköpings kommun drivit frågan om en gång och cykelväg från Örsundsbro till Alstabadet vid Alstasjön. Efter beslut i Regionala Utvecklingsnämnden 2018 har objektet utpekats som ett så kallat 40/60-objekt.

Enköpings kommun har en pågående dialog kring medfinansieringen och tidsplanen för när GC-vägen kan byggas.

Genomförande och uppföljning

Enköpings kommun medverkar gärna i ÄVS-arbete för att utreda de planerade objekten i länstransportplanen. Vi vill dock gärna se en bättre dialog med såväl Trafikverket som Region Uppsala kring tidsplaner och eventuell medfinansiering så att dessa bättre kan synkroniseras med den kommunala besluts- och budgeteringsprocessen.

Nya och tillkommande behov

Ekolsund

Ekolsund har planlagts och byggs nu ut i etapper. Det föranleder ett behov av att se över hållplats med angörande gång- och cykelvägar samt cykelparkering och säkra korsningspunkter på väg 263.

Hållplats Örsundsbro

Hållplats Örsundsbro centrum behöver utvecklas till en bättre fungerande bytespunkt för kollektivtrafiken. Detta skulle även gynna resenärer från Bålsta varvid detta behov lyfts in tillsammans med Håbo kommun.

Korsningspunkt Örsundsbro

Södra infarten till Örsundsbro från Riksväg 55 är en brist i nuvarande transportsystem. Korsningen har trafiksäkerhetsutmaningar och svårigheter att komma ut på riksvägen är stor. Korsningen är inte utredd i dagsläget och Enköpings ser gärna att en åtgärdsvalsstudie kan göras tidigt under planperioden. Enköpings kommun har signalerat till trafikverket att vi önskar ta över huvudmannaskap över vägen.

Hållplats Ängslyckan

Den nyanlagd hållplatsen Ängslyckan har stora trafiksäkerhetsbrister när oskyddade trafikanter ska korsa Boglösavägen. Enköpings kommun har lyft behovet av en refug till Trafikverket och vill se över möjligheten att använda länstransportplanens medel för att finansiera denna åtgärd.

För Enköpings kommun

Plan-, Mark- och Exploateringsutskottet